

KIDATO CHA TATU

MTIHANI WA MWIS

336/2: FASIHI YA KISWAHILI

JINA:.....KITENGO:.....

MAAGIZO: Jibu maswali yote

MUDA: Saa 2 Dakika 30

SEHEMU A: HADITHI

1. Soma hadithi hii kisha ujibu maswali yatakayofuata.

Msimulizi: Hadithi! Hadithi!

Wasikilizaji: Hadithi njoo!

Msimulizi: Hadithi! Hadithi!

Wasikilizaji: Hadithi njoo!

Hapo zamani za kale kulikuwa na familia ya panya waliokuwa wakiishi kwenye chumba cha kuhifadhia vitu. Walifurahi, lakini waliishi kwa hofu ya kushambuliwa na paka mlaji. Kwa hiyo hawakutoka nje, mchana wala usiku, kwa sababu adui wao wa kutisha alikuwa akiwatazama daima.

Siku moja iliamuliwa kukomesha tatizo hili na mkutano uliitishwa kwa ombi la kiongozi wa panya wakubwa zaidi. Kiongozi wa panya akihutubia mkutano huo. “Hili haliwezi kuendelea hivi na likawataka wote wakae pamoja na kutafuta suluhu.

Tafadhali, nipe sakafu. Alisema panya mdogo, ambaye alikuwa na akili kidogo.

Tunapaswa kuweka kengele kwenye panya ili kila wakati wajue mahali walipo”

Mpango huu wa kuvutia ulipokelewa kwa makofi na shangwe na panya wote. Kengele zingewaokoa, kwani wangewaonya juu ya ujio wa adui na kuwapa wakati wa kutorokea salama.

Nyamaza! kipanya cha risasi kilipiga kelele, na kisha kutikisa kichwa.

Swali la msingi linabaki: ni nani kati yetu anayeweza kuweka kengele kwenye paka?

Panya hawakuweza kujibu swali hilo na ghafla wakanyamaza. Kisha, wakiwa na njaa na huzuni, walikimbia kurudi kwenye pango lao.

Maswali:

- (a) Ipe habari hii kichwa kinachofaa. (Alama 02)
.....
- (b) Hadithi hii ina wanyama wangapi? Taja majina yao? (alama 02)
.....
- (c) Kwa nini wanyama hawa waliitisha mkutano? (alama 02)
.....
.....
- (d) Ni kazi gani ya muhimu ambayo iliwashinda kufanya? (alama 02)
.....
.....
- (e) Eleza maudui manne (4) yaliyomo katika hadithi hii. (alama 08)
.....
.....
.....
- (f)) jadili sifa wahusika waliyomo katika hadithi hii. (Alama 06)
.....
.....
.....
- (g) Wewe kama mwanafunzi, unajifunza nini kutokana na hadithi hii? (Alama 06)
.....
.....
.....

SEHEMU B: USHAIRI, METHALI, VITENDAWILI NA MAFUMBO

2. Soma au kariri shairi lifuatalo kisha ujibu maswali.

1. Karibu hapa sokea, tuhesabu tarakimu
Naye mwenzako ambia, aje tuimbe utamu
Shairi nakutungia, sikiliza na kwa hamu
Tarakimu kitu bora, hesabu kitu muhimu

2. Tuhesabu moja mbili, kwa haraka sote sema
Tatu nne tufikili, bila angalia nyuma
Tano sita ni kamili, sema tena na kwa wema
Tarakimu kitu bora, hesabu kitu muhimu

3. Saba nane endelea, kuhesabu kwa kuimba
Tisa kumi naishia, zishike tu naomba
Mwisho nishaufikia, ninaufunga kwa kamba
Tarakimu kitu bora, hesabu kitu muhimu

Maswali:

- (a) Lipe **kichwa** kinachofaa shairi hili? (Alama 02)
.....
- (b) Eleza angalau **maudhui** mawili yanayojitokeza katika shairi hili. (Alama 04)
.....
.....
.....
- (c) Shairi hili lina **beti** ngapi? (Alama 02)
.....
- (d) Kila ubeti una **mishororo** mingapi? (Alama 02)
.....
- (e) Shairi hili ni la **aina** gani? (Alama 02)
.....
- (f) Andika **mizani** ya mshororo wa kwanza katika ubeti wa pili? (Alama 02)
.....
- (g) Andika **vina** vya ndani na vya nje katika ubeti wa pili? (Alama 02)
.....
.....
- (h) Andika **ukwapi** wa mshororo wa kwanza katika ubeti wa tatu? (Alama 02)
.....
- (i) Andika **kibwagizo** cha shairi hili? (Alama 02)
.....

3. Kamilisha methali hizi. (Alama 10)

- (a) Akili nyingi huondoa.....
(b) Paka akiondoka
(c) Mfuata nyuki hakosi.....
(d) Mpanda ngazi.....
(e) Ukitaka cha mvunguni.....
(panya hutawala, hushuka, Ujinga, sharti uiname, maarifa)

4. Tegua vitendawili vifuatavyo. (Alama 10)

Mtegaji : Kitendawili! Kitendawili!

Msikilizaji: Tega!

- (a) Anakula kila siku lakini hashibi. (.....)
(b) Daima ninamsikia lakini simuoni.(.....)

- (c) Tunakwenda na wenzangu lakini tukifika mimi hubaki mlangoni.(.....)
- (d) Nina mgeni nyumbani anayemaliza mafuta. (.....)
- (e) Mtoto wangu Analia mwituni.(.....)

(Koroboi, Shoka, Mbwa, Upepo, Kifo)

Fumbua mafumbo haya.

(Alama 04)

- (a) **Fumbo:** Ni kitu gani kinachopatikana mara moja kwa dakika, mara mbili kwa wiki, mara moja kwa mwezi lakini hakipatikani katika mwaka?

Jibu:.....

- (b) **Fumbo:** Watu watatu wanavuka mto; mmoja wao anayaona maji na pia anayakanyaga; wa pili anayaona maji lakini hayakanyagi; na wa tatu hayaoni maji wala hayakanyagi. Ni kina nani hao?

Jibu:.....

MWISHO